

**ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХАРКІВСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ШАГ»**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор Приватного закладу вищої освіти
«Харківський технологічний університет «ШАГ»

Зайцев В.Є.

«29» грудня 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«МАТЕМАТИКА (РІВЕНЬ III – ТЕОРІЯ ЙМОВІРНОСТЕЙ, МАТЕМАТИЧНА
СТАТИСТИКА ТА СПЕЦІАЛЬНІ РОЗДІЛИ МАТЕМАТИКИ)»**

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні Ради Студентського
Самоврядування
Протокол № 4 від «21» грудня 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні Вченої Ради Університету
Протокол № 10 від «22» грудня 2020 р.

Харків
2020 р.

**Силабус навчальної дисципліни
«Математика (рівень III – Теорія ймовірностей,
математична статистика та спеціальні розділи математики)»**

**Спеціальність: 126 Інформаційні системи та
технології**

Галузь знань: 12 Інформаційні технології

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента з фахового переліку
Курс	2 (другий)
Семестр	3 (третій)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	6 кредитів/180 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Вивчення теоретичних положень та практичних навичок розв'язання задач прикладного характеру щодо обчислення ймовірностей складних подій із використанням аксіом та теорем теорії ймовірностей, аналізу та опису випадкових величин, у тому числі в граничних випадках, організації статистичних досліджень та обробки ймовірнісної інформації, а також навичок збору, обробки, систематизації та аналізу отриманих даних, методів статистичного вимірювання і ймовірнісного аналізу складних процесів і явищ
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Курс спрямований на розвиток логічного і алгоритмічного мислення студентів, формування системи теоретичних знань і практичних навичок з основ ймовірнісно-статистичного апарату, основних методів кількісного вимірювання випадковості дії факторів, що впливають на будь-які процеси, засад математичної статистики, яка використовується під час планування, створення та перевірки надійності технічних систем та технологічних процесів
Чому можна навчитися (результати навчання)	За допомогою даного курсу можна навчитися: <ul style="list-style-type: none"> - визначати ймовірності складних подій; - аналізувати дискретні і неперервні випадкові величини; - обчислювати характеристики випадкових величин; - будувати точкові та інтервальні оцінки вибіркової характеристики та параметрів емпіричних розподілів; - здійснювати статистичну перевірку гіпотез; - знаходити числові характеристики випадкових процесів; - застосовувати статистичні методи до обробки й аналізу даних і приймати на основі цього обґрунтовані рішення
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Набуті знання і вміння нададуть: <ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності; - здатність аналізувати об'єкт проектування або функціонування та його предметну область; - здатність до аналізу, синтезу і оптимізації інформаційних систем та технологій з використанням математичних моделей і методів; здатність проводити обчислювальні експерименти, порівнювати результати експериментальних даних і отриманих рішень.
Навчальна логістика	Зміст дисципліни: ймовірнісні міри; дискретні та неперервні випадкові величини

	<p>та закони їх розподілу; багатовимірні випадкові величини; математичне сподівання, дисперсія, коваріація, коефіцієнт кореляції; закон великих чисел, центральна гранична теорема; основи математичної статистики; перевірка статистичних гіпотез і статистичне оцінювання параметрів; статистичний аналіз взаємозв'язків; статистичний аналіз екологічних, економічних і соціальних процесів; марківські ланцюги, процеси, потоки подій; системи масового обслуговування марківського типу; випадкові процеси, випадкові послідовності</p> <p>Види занять: лекції, практичні заняття</p> <p>Методи навчання: 1. методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (лекція, бесіда, ілюстрації, демонстрації, вправи); 2. методи стимулювання і мотивації навчання (метод пізнавальних ігор); 3. методи контролю і самоконтролю в навчанні (методи усного та письмового опитування, тестування).</p> <p>Форми навчання: очна, заочна (дистанційна)</p>
Пререквізити	Знання з вищої математики, дискретної математики отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.
Пореквізити	Знання з дисципліни можуть бути використані для виконання будь-яких розрахунків під час розв'язання прикладних задач, для подальшого опанування дисциплінами за спеціальністю.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бобик О.І., Берегова Г.І., Копитко Б.І. Теорія ймовірностей і математична статистика. Підручник. – К.: ВД "Професіонал", 2007. 2. Теорія ймовірностей, ймовірнісні процеси та математична статистика [Текст] : зб. задач / В. М. Міхайленко, С. А. Теренчук, О. О. Кубайчук ; Європейський ун-т . - К. : Європейський ун-т, 2007. - 116 с. - Бібліогр.: с. 115 . 3. Сеньо П.С. Теорія ймовірностей та математична статистика. Підручник. – К.: ВД "Знання", 2010 4. Берегова Г.І. Збірник задач з теорії ймовірностей і математичної статистики. Навчальний посібник. – Львів: Вид-во ЛБІ НБУ, 2006. 5. Валєєв К.Г., Джалладова І.А. Збірник задач з теорії ймовірностей та математичної статистики: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2006 6. Блудова Т.В. Теорія ймовірностей. – Львів: ЛБІ НБУ, 2005. 7. Бобик О.І., Гладунський В.Н. Довідник з теорії ймовірностей і математичної статистики. Навчальний посібник. –Львів: ЛБІ НБУ, 2005. 8. Каленюк П.І. Теорія ймовірностей і математична статистика. – Львів: Вид-во Нац. Ун-ту "Львівська політехніка", 2005. 9. Гмурман В.Е. Теория вероятностей и математическая статистика.- Москва Высшая школа, 2001 10. Жлуктенко В. І., Наконечний С.І. Теорія ймовірностей і математична статистика: У 2-х.ч. Ч.1.- К. КНЕУ 2000 11. Єрмоменко В.О. Теорія імовірностей. – Тернопіль: Екон.думка, 2002 . 12. Вентцель Е.С. Задачи и упражнения по теории вероятностей. – М.: Высшая школа, 2002. 13. Барковський В.В., Барковська Н.В., Лопатін О.К.. Теорія ймовірностей та математична статистика. – Київ: ЦНЛ, 2002. 14. Волощенко А. Б., Джалладова І. А. Теорія ймовірностей та математична статистика: Навч.-метод. посібник для самост. вивч.

	<p>дисц. — К.: КНЕУ, 2003.</p> <p>15. Бобик О.І., Берегова Г.І., Русинко М.К. Практикум із теорії ймовірностей і математичної статистики. – Львів, ЛІБС УБС НБУ, 2007.</p> <p>16. Мармоза А.Т. Практикум із статистики. – Київ: Кондор, 2005. - 512 с.</p> <p>17. Іглін С. П. Теорія ймовірностей та математична статистика на базі MATLAB: Навч. посіб. – Харків: НТУ "ХПІ", 2006. – 612 с.</p> <p>18. Wolfram Alpha – база знань і набір обчислювальних алгоритмів https://www.wolframalpha.com/examples/mathematics/</p>
--	--

Положення університету, на підставі яких відбувається навчальний процес:
<https://khtu.itstep.org/2018/06/24/organizatsijna/>

Порядок оцінювання результатів навчання:

Загальна сума – 100 балів. Яка складається з наступних складових:

- поточний контроль – 10 балів;
- самостійні, лабораторні та контрольні роботи – 40 балів;
- екзаменаційна робота – 50 балів.

Шкала оцінювання:

національна та ECTS

Критерії оцінювання результатів навчання:

Мінімальний пороговий рівень оцінки – 60 балів.

Оцінка «5» (відмінно) 90-100 балів – ставиться, коли вивчений матеріал засвоєний у повному обсязі, студент володіє необхідними знаннями і вміннями.

Відповіді студента демонструють глибоке розуміння матеріалу, правильне застосування знань і умінь, необхідних для відповіді, не містять істотних помилок. Студент точно формулює думки і обґрунтовує їх послідовно, логічно викладає матеріал, виявляє вміння ілюструвати теоретичні знання, аналізує, наводить приклади і розв’язує проблемно-практичні ситуації, робить висновки.

Оцінка «4» (добре) 75-89 балів – ставиться, коли студент володіє необхідними знаннями і вміннями (вимоги, що й на оцінку відмінно), проте у засвоєнні навчального матеріалу мають місце незначні прогалини і окремі неточності. Відповіді студента виявляють розуміння матеріалу, правильне застосування знань і умінь, необхідних для відповіді, але містять окремі помилки і невеликі неточності. При викладенні матеріалу допускається деяка непослідовність, незначні неточності у формуванні думок.

Оцінка «3» (задовільно) 60-74 балів – ставиться, якщо студент володіє знаннями і вміннями з дисципліни, але вони носять розрізнений характер, знання недостатньо глибокі, а вміння проявляється слабо. У засвоєнні навчального матеріалу мають місце суттєві неточності. Відповіді не глибокі, містять істотні помилки, у тому числі у висновках, аргументація слабка.

Оцінка «2» (незадовільно) 59 і менше балів – ставиться, коли студент виявляє незнання більшої частини відповідного розділу вивченого матеріалу, допускає помилки в формуванні визначень, спотворює їх зміст, невпевнено викладає матеріал, або відмовляється від відповіді.